

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Guidningar

I NATUREN

2017

Välkommen till *Guidningar i naturen 2017!*

I din hand har du ett digert program med utflykter till olika naturmiljöer som i de flesta fall passar både barn och vuxna. Om en aktivitet kostar så står det i programmet.

Jönköping har också en fri-luftsapp, Naturkartan och en utflyktsguide Naturpärlor. De visar vägen till naturen runt om i vår kommun.

Hoppas du får minnesvärda upplevelser och fina stunder i vår natur.

Anders Samuelsson

Ordförande i stadsbyggnadsnämnden

Innehåll

Huskvarnabergen. Foto: Helen Bjurulf

April	3
Maj	6
Juni	9
Augusti	12
September	13
Oktober	17
November	18
Fler guidningar och övriga arrangemang	19
Information om föreningar	20
Kontaktpersoner	21

Guidningar i naturen 2017 är ett samarbete mellan naturvårdsföreningar, Länsstyrelsen och Jönköpings kommun.

Omslag: Röding i Vättern
Foto: Klas Balkhed

*Programmet finns även på jonkoping.se,
sökord *guidningar i naturen**

Söndag 9 april kl. 09.30

Vandring i Beth

Vi går 10 kilometer i lättvandrad terräng på stigar och vägar i skogen. Samling för samåkning från Västra torget.

Kontakt: Lisbeth Carlsson

Arrangör: Jönköpings Vandrarförening

Söndag 9 april kl. 14.00

Eklundshovs ekskog

Norr om den framväxande stadsdelen Strandängen ligger Eklundshovs ekskog med nästan 300-årig historia. Rådmanshagen var den nordligaste delen av Jönköpings betesallmanning, den så kallade bymarken. Där inleddes på 1730-talet en omfattande ekplantering. Idag finns flera grova ekar i området. Vissa hotas av avverkning på grund av en planerad järnvägsundergång. Vi tar del av de aktuella planerna. Efter en rundvandring i skogen gör vi ett besök på Eklundshovs koloniområde. Medtag fika! Guide Agneta Åsgrim Berlin. Samling på Eklundshovs Koloniförenings parkering. Det går även utmärkt att cykla till Eklundshov, som ligger vid cykelvägen Jönköping - Bankeryd.

Kontakt: Agneta Åsgrim Berlin

Arrangör: Botaniska Sällskapet

Onsdagar 19 april, 3 och 10 maj
kl. 18.00

Vårt Levande kulturarv - Bevara och odla

Från 14 april till 14 maj pågår en utställning om sorter vi odlade förr och dess historia. I samband med utställningen anordnas en föreläsningsserie. För att delta ska du anmäla dig på Vuxenskolan i Gränna, 036-19 00 40 eller hemsidan sv.se/jonkoping. Deltagaravgiften är 50 kr/person. Till utställningen är det fri entré.

19 april Humle

3 maj Om 1800-talets frökataloger

10 maj Perenner och lökväxter

Arrangör: Grenna Museum, Vuxenskolan i Gränna, Röttle natur och kultur

Lördag 22 april kl. 14.00

Vandring i Hågeberg-Granbäck

Vi besöker det planerade naturreservatets östra delar och letar vårtecken. Ta med fikakorg. Samling på Attarpsskolans parkering för samåkning.

Kontakt: PerJonas Andersson

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Hågeberg. Foto: Dag Fredriksson

Lördag 22 april

Natursnokarna vårspanar

Aktiviteter i naturen för barn 4-7 år. Se [facebook.com/natursnokarjonkoping](https://www.facebook.com/natursnokarjonkoping).

Ledare är Jeanette Eld och Teres Ekvall.

Kontakt: Jeanette Eld

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Lördag 22 april kl. 14.00

Vårt Levande kulturarv - Bevara och odla

Mingel och presentation av utställningen om odlad mångfald. 'Axels dahlia', 'Morfar Albert höstflox' och 'Rättviks gråärt' är alla exempel på sorter vi odlade förr och som har en historia. Utställningen finns på Grenna Museum.

Arrangör: Grenna Museum, Röttle natur och kultur

Söndag 23 april kl. 13.00

Kumlaby kyrka, tidig medeltida stormannakyrka och grevskapets trivialskola

Visingsö var centrum för kungamakten under tidig medeltid. Från den tiden finns Kumlaby kyrka kvar, en av öns två medeltida sockenkyrkor. Förra året restaurerades kyrkan utvändigt. Följ med på en guidad visning av kyrkan där nya spännande rön kring kyrkans rika och mångsidiga historia avslöjas. Guide: Margareta Olsson, byggnadsantikvarie. Samling: framför kyrkan.

Kontakt: Anna Stålhammar

Arrangör: Jönköpings läns museum

Tisdag 25 april kl. 09.00

Fågelpromenader i Stadsparken

Upplev fågellivet i vår vackra Stadspark. Samling vid Fågelmuseet. Vandringen tar ca 1 timma.

Kontakt: Jan Blomquist

Arrangör: Jönköpings kommun

Onsdag 26 april kl. 18.00

Jönköpings stadspark i vitsippstiden

Stadsparken skapades i slutet av 1800-talet som en grön oas för Jönköpingsborna. I vitsippstiden är Jönköpings stadspark som vackrast. Under rundvandringen får vi veta mer om märkliga jätteträd i parkens Arboretum, om fejkade fornlämningar och den sanna historien bakom den småländska ryggåstugan. Guide: Agneta Åsgrim Berlin, Kulturarvsguiden i Jönköping. Samling vid skylten vid infarten från Dunkehällavägen, busslinje 2, 11, 12 eller 18 till hållplats Stadsparken.

Kontakt: Anna Stålhammar

Arrangör: Jönköpings läns museum

Foto: Helen Bjurulf

Onsdag 26 april kl. 18.00

Fåglar vid Strömsbergsdammen

Bli närmare bekant med Strömsbergsdammens många oväntade besök på vårkanten som storskarv, sångsvan, skrak med flera. Vi tittar även på de mer permanenta invånarna som forsärla, rörhöna, knipa. Samling vid infarten till Strömsbergs gård, vid maskinhallen. Ta med fika.

Kontakt: Martha Wägéus, Barbro Falk

Arrangörer: Strömsbergsföreningen

Strömsbergsdammen. Foto: Martha Wägéus

Torsdag 27 april kl. 17.30

Svavelsippa i naturpärlan Kaxholmens lövskog

Exkursion i lövskogen på slutningen intill Kaxholmen, en skog med nyckelbiotoper och skyddsvärda träd. Området är på gång att bli naturreservat vilket är ämnet för dagen. Samling parkeringen väster om Resecentrum för samäkning kl. 17.30 eller kl. 18 vid IK Vista i Kaxholmen.

Kontakt: Dag Fredriksson

Arrangör: Jönköpings kommun

Lördag 29 april kl. 10.00

Vandring på Tabergs-å-leden

Guidade vandringar startar vid Månsarps station, Tabergs gruvgård och Hovslätts hembygdsgård. Vid Tabergs gruvgård och vid Massadammen i Norrahammar serveras det grillkorv och dricka. Mycket varierande terräng över både stock och sten. Hela Tabergs-å-leden är 18 kilometer men hur lång din vandring blir beror på var du väljer att starta och sluta. Ta buss 27 eller 28. Ladda ner karta från Jönköpings kommuns hemsida www.jonkoping.se, sökord: tabergs-å-leden

Kontakt: Kommundelsutveckling,
Lena Claésson

Arrangör: Jönköpings kommun

Söndag 30 april kl. 08.00

Källenärs Naturreservat

Vi besöker en av länets tallhed-naturskogar som ligger omedelbart söder om Källenässjön. Kort vandring. Ta med fika. Samling för samäkning vid Borstfabriken, Grännavägen 22 i Huskvarna kl. 8.00 eller vid Västra Torget kl. 8.20.

Kontakt: Bengt Ohlsson, Jan-Olof Berlin

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Tisdagar 2, 9, 16, 23 och 30 maj
kl. 09.00

Fågelpromenader i Stadsparken

Upplev fågellivet i vår vackra Stadspark. Det är guidade turer varje förmiddag ovanstående datum. Samling vid Fågelmuseet och vandringen tar ca 1 timma.

Kontakt: Jan Blomquist

Arrangör: Jönköpings kommun

Tisdagar 9, 16, 23 och 30 maj
kl. 18.00

Tisdagsvandringar vid Rocksjön

Kvällsvandring utmed Rocksjöns spänger, där vi lyssnar och spanar efter fåglar. Samling: John Bauer parkeringen

9 maj ledare Thomas Rostedt

16 maj ledare Björn Merckell

23 maj ledare Fredrik Litsgård

30 maj ledare Anders Åhlund

Arrangör: Jönköpings Fågelklubb

Rocksjön, Foto: Helen Bjurulf

Onsdagar 3, 10 och 17 maj kl. 18.30

Vuxen-Mulle

Vi träffas på Öxnegården för att tillsammans upptäcka vårens ankomst på Bondbergets naturreservat. Det blir nya och olika teman varje gång. Samlingsplats Öxnegården. Kostnad: 50 kr/person och tillfälle.

Kontakt: Ing-Britt Quardfordt

Arrangör: Friluftsförbundet Öxnegården, Studieförbundet

Onsdag 3 maj kl. 17.30

Naturreservatet Fiskebäck i Habo

Området kallades förr Fiskebäckens ängar, men har vuxit igen till en frodig lövskog med innehållsrik växtvärld. Ledare är Gösta Börjeson. Samling för samåkning vid Erik Dahlbergsgymnasiet, Föreningsgatan, kl. 17.30 och vid reservatparkeringen kl 18.00.

Kontakt: Magnus Thorell

Arrangör: Botaniska Sällskapet

Lördag 6 maj kl. 11.00

Lammsläpp i Drefseryd

Naturen är ny och ljusgrön, tackor och lamm kommer ut på grönbete. Det är öppet hus i Drefseryd en vardag i maj, se [facebook.com/Drefseryd](https://www.facebook.com/Drefseryd).

Kontakt: Jenny Elf

Arrangör: Drefsryds Gård

Söndag 7 maj kl. 13.00-16.00

Röttledagen

Rasmus kvarn öppnar för säsongen och det är marknad i byn. Harren går upp i ån för lek och naturen är välkomnande grön.

Kontakt: Leif Jansson

Arrangör: Grenna Hembygdsförening, m.fl.

Röttle. Foto: Klas Balkhed

Söndag 7 maj kl. 07.00-12.00

Fågelskådningens dag

Alla intresserade hälsas välkomna till Fältstationen vid Landsjön. Ringmärkning från gryning till kl. 10.00. En längre vandring på några timmar startar kl. 7.00. Kortare guidade vandringar startar kl. 8.00, 9.00 och 10.00.

Kontakt: Leif Jansson

Arrangör: Jönköpings Fågelklubb, Naturskyddsföreningen

Söndag 7 maj kl. 09.00

Morgonvandring i Bankeryd

Natur och kultur på samma gång. Samling vid Hembygdsgården intill Bankeryds kyrka.

Ta med fika.

Kontakt: Åke Berggren

Arrangör: Bankeryds hembygdsförening, Naturskyddsföreningen

Onsdag 10 maj kl. 17.00

Högmossen Vitmossen- Moamossen

Myrmark och högmossar är nära vildmark och en fin naturupplevelse. Vi tar oss till Vitmossen med ett rikt fågelliv och gammelskog. Den delas av Nässjö och Jönköpings kommuner. Vi besöker även Moamossen på Jönköpingsidan. Guide är Tomas Fasth. Samåkning från Jönköpings Resecentrum kl. 17.00 och samlingsplats Forserums Järnvägsstation kl. 17.30. I samarbete med Monica Johansson, Nässjö kommun. Ta med matsäck och stövlar.

Kontakt: Dag Fredriksson

Arrangör: Jönköpings kommun

Lördag 13 maj kl. 14.00

Kulturvandring "Kolarleden"

Bottnaryds Hembygdsförening byggde 2011 en kolarkoja och där får vi uppleva hur kolarna bodde när man kolade i milorna. Vi har gjort det som tradition att vandra kolarleden och samtidigt få information om kulturlämnningarna som finns utmed leden. Vi bjuder på kolarnas favoritmat, nämligen kolbullar. Men för att orka äta dessa måste vi först vandra den 3,5 km långa

vandringsleden. Samling kl.14.00 vid Bottnaryds badplats vid Stråken. Ni som bara vill avnjuta kolbullarna samlas vid badplatsen Stråken eller vid Kolarkojan Bottnaryd kl.16.00.

Kontakt: Hans Holmberg

Arrangör: Bottnaryds Hembygdsförening, STF Södra Vätterbygden

Tisdag 16 maj kl. 18.00

Pärlor utmed Strömsbergsskogens bästa stigar

De flesta skogsbesökare följer våra markerade leder. Det gör vi den här gången också, men nu ska vi titta närmare på allt det man kan uppleva längs det röda spåret. Samling vid Norra parkeringen. Ta med fika.

Kontakt: Martha Wägéus

Arrangör: Strömsbergsföreningen

Onsdag 17 maj kl. 17.30

Stora ekar i Kohult Bottnaryd

Botanisk vandring i det vackra, levande kulturlandskapet i Kohult med fin flora i de hävdade betesmarkerna hos Ingemar Levinsson och inte minst gamla ekar med höga naturvärden. Samling vid Erik Dahlbergsgymnasiet, Föreningsgatan, kl. 17.30 alternativt vid Bottnaryds kyrka kl. 17.50.

Kontakt: Lennart Persson

Arrangör: Botaniska Sällskapet

Söndag 21 maj kl. 06.00

Gökotta på Komosse

Vi frir traditionsenligt vårens ankomst med gökotta vid Stora Björnsjön och vandring på Björnöleden. Ta med fika. Samling för samåkning vid Borstfabriken, Grännavägen 22 i Huskvarna kl. 06.00 eller på Västra torget i Jönköping kl. 06.20.

Kontakt: Jan-Olof Berlin, Bengt Ohlsson

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Måndagen den 22 maj kl. 18.15

Natur- och kulturvandring i Ölmostad på Biologiska Mångfaldens dag

En guidad vandring i Östra Vätterbranternas unika betes- och slättermarker. Guider är Claes Hellsten, Ådel Franzén, Anders Råsberg, och Gunnar Adolfsson. Vi samlas vid Matbutiken Kryset och vandrar därifrån.

Kontakt: Claes Hellsten

Arrangör: Biosfärområdet Östra Vätterbranterna

Fingalstorp. Foto: Jönköpings kommun

Onsdagen 31 maj kl. 18.00

Dödskehöjden

– en bronsåldersgrav vid Råslätt

Hur såg Råslätt ut under bronsåldern och varför ligger det en ensam kulle i skogsdungen bakom bensinmacken st1? Om det och mycket annat berättar vi på plats. Guide: Kristina Jansson, arkeolog. Samling: Parkeringsplatsen vid automatstationen st1/Röde påle vid Värnamovägen 50.

Kontakt: Anna Stålhammar

Arrangör: Jönköpings läns museum

Dödskehöjden. Foto: Jönköpings läns museum

Juni

Torsdag 1 juni kl. 18.00

Grönområden och utsiktsvandring i Huskvarna

Förra året gjorde kommunen en inventering av grönområdena i Huskvarna. Den kommer att ingå i ett nytt grönstrukturprogram. Vi går utmed Vätterbranten från Utsikten till Jöransberg och har en dialog kring naturens rekreativvärde. Samlingsplats parkeringen till Utsikten Månbergsvägen.

Kontakt: Helen Bjurulf

Arrangör: Jönköpings kommun

Lördag 3 juni

Natursnokarna håvar i Rocksjön

Natursnokarna håvar efter smådjur och lär sig mer om småkryp i vattnet och i strandkanten.

För barn 4-7 år. [facebook.com/natursnokarjonkoping](https://www.facebook.com/natursnokarjonkoping). Ledare är Jeanette Eld och Teres Ekvall.

Kontakt: Jeanette Eld

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Måndag 5 juni kl. 18.00

Kväll vid Girabäcken

Följ med på en försommarkväll i den frodiga ravinen norr om Uppgränna och andas in sommarkvällens dofter. Vi avslutar med medhavd fika på Vätterns strand medan solen går ner. Samling för samäkning vid Borstfabriken, Grännavägen 22 i Huskvarna kl. 18.00 eller vid reservatparkeringen vid Girabäcken kl. 18.30.

Kontakt: Jan-Olof Berlin, Anders Berlin

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Torsdag 8 juni kl. 18.00

Väsenvandring i Häggebergs och Granbäcks lövskogar

Denna kväll kan du vara med på en sagolik upplevelse för hela familjen. Barnen bör vara äldre än 4 år. Tro på det som inte finns, för allt som finns har en gång inte funnits. Från maj kan du anmäla dig till vandringen på kommunens webbplats, sökord Väsenvandring. Först till kvarn! Samling vid Brukshundsklubbens parkering och vandringen varar i 1 timme

Kontakt: Dag Fredriksson

Arrangör: Jönköpings kommun

Häggeberg. Foto: Dag Fredriksson

Fredag 9 juni kl. 23.00

Nattskärra, aftonspaning vid Granarpsjön

Här finns ett antal revir med nattskärra, denna mystiska fågel med sitt speciella läte. Vi hoppas få höra och kanske se nattskärran denna sena kväll. Samling vid Granarpsvägen 156.

Kontakt: Hans Fransson

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Tisdag 13 juni kl. 18.00

Grönområden och natur i Ölmostad

Förra året gjorde kommunen en inventering av grönområdena i Ölmostad. Den kommer att ingå i ett nytt grönstrukturprogram. Vi gör en vandring i Ölmostad och har en dialog kring naturens rekreativvärde. Samling vid Matbutiken Kryssset och vi vandrar därifrån.

Kontakt: Pontus Axén, Helen Bjurulf

Arrangör: Jönköpings kommun

Onsdag 14 juni kl. 18.00

Vandring på Getaryggen, mellan Mullsjö och Bottnaryd

En 10 kilometers vandring kvällstid på höjden i gammal kulturbygd. Samling för samåkning från Västra torget.

Kontakt: Lisbeth Carlsson

Arrangörer: Jönköpings Vandrarförening

Söndag 18 juni kl. 09.30

De vilda blommornas dag i Bankeryd-Habo

Vi besöker en hage i Habos utkant med trevlig försommarflora där Gösta Börjesson är guide. Ta med kaffekorg och goda vänner. Vi samlas för samåkning kl. 9.30 på Attarpskolans parkering i Bankeryd eller Habo Hembygds-gård kl. 10.00.

Kontakt: Evelina Granström

Arrangör: Botaniska Sällskapet, Naturskyddsföreningen

Söndag 18 juni kl. 14.00

De vilda blommornas dag i Huskvarna

Magnus Thorell leder en blomstervandring i Huskvarnabergens naturreservat. Vandringen går över den gamla gården Hulustorps åkrar och ängar. Här hålls den lövängslika naturen öppen med hjälp av betesdjur. Solvända, nattviol, gullviva och blåklocka sätter sin prägel på floran i de öppna partierna. Här finns också skogar av olika karaktär. Vid förkastningsbranten i väster öppnar sig utsikten över Vättersänkan. Samling vid IKHP-stugans parkering.

Kontakt: Magnus Thorell

Arrangör: Botaniska Sällskapet

Måndag 19 juni kl. 18.00

Ängs- och hagmarksvandring vid Bottnaryd

Ända sedan man började med fasta åkrar, har man skilt på inägor och utägor, genom olika hägnadssystem. På inägorna hade man åkrar och ängsmarker, medan djuren fick beta i skogsmarken runtomkring. Arealen ängsmark bestämde indirekt hur många djur som kunde hållas och hur mycket åkermark som kunde brukas. Vilka människor bodde på torpen och gårdarna? Hur har den gamla ängsfloran kunnat bevaras? Vad använde man växterna till inom folklig läkekonst? Det är några frågor

som vi får svar på under den ca 2 km långa vandringen. Medtag fika. Samling för samåkning vid Tempo i Bottnaryd.

Kontakt: Hans Holmberg

Arrangör: Bottnaryds Hembygdsförening,
STF Södra Vätterbygden

Foto: Helen Bjurulf

Tisdag den 20 juni kl. 18.00

Naturvandring då Linnéa blommar

Följ med på en 2,5 km vandring i naturreservatet på den gamla gästgivaregården och tingsplatsen. Samling vid Ingaryds gård i Tenhult. Ta med fika. Guide för kvällen är Pontus Axén.

Kontakt: Roland Gunnarsson

Arrangör: Ingaryds Vänner

Augusti

Lördagar 5 och 12 augusti
kl. 15.00-22.00

Kräft- och sportfiske för alla

Sportfiskeklubben lär ut knepen hur man får det att nappa! Aktiviteterna vid Munksjön pågår från eftermiddag till kvällen och kostar 100 kr för barn/ungdom 5-18 år samt 300 kr för vuxen. Kultur- och fritidsförvaltningens flotte finns på plats och ger god tillgänglighet till fiske. Mer information och platsbokning hittar man på www.jsf-fiske.net och tfn 0705-26 11 88.

Arrangör: Jönköpings Sportfiskeklubb

Tisdag 8 augusti kl. 18.00

Grönområden och natur i Bottnaryd

Kommunen gör en inventering 2017 med beskrivningar av grönområdena i Bottnaryd. Den kommer att ingå i ett nytt grönstrukturprogram. Vi gör en vandring i Bottnaryd och har en dialog kring naturens rekreativvärde. Samling på parkeringen vid Bottnaryds idrottsplats.

Kontakt: Helen Bjurulf

Arrangör: Jönköpings kommun

Söndag 12 augusti från kl 07.00

Ringmärkarmorgon vid Landsjön

Vi får följa med ringmärkare som berättar om de fåglar som fångats. Förhoppningsvis kan vi

på nära håll ha både rörsångare och kärrensångare och lära oss hur arterna skiljs åt. Samling vid Fältstationen Landsjön.

Kontakt: Leif Jansson

Arrangör: Jönköpings Fågelklubb

Söndag 20 augusti kl. 08.00

Uvaberget i Tenhult

Vi gör ett sensommarbesök vid Tenhultsjön. Vi njuter av utsikten över sjön och skogarna. Ta med fika. Samling för samåkning vid Borstfabriken, Grännavägen 22 i Huskvarna kl. 08.00 eller vid reservatparkeringen i Tenhult kl. 08.30.

Kontakt: Bengt Ohlsson, Jan-Olof Berlin

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Uvaberget. Foto: Klas Balkhed

Tisdag 22 augusti kl. 18.00

Grönområden och natur i Bankeryd

Kommunen gör en inventering 2017 av grönområdena i Bankeryd. Den kommer att ingå i ett nytt grönstrukturprogram. Vi gör

en vandring i Bankeryd och har en dialog kring naturens rekreativvärde. Samling vid bussens ändhållplats på Sjöåkra.

Kontakt: Helen Bjurulf

Arrangör: Jönköpings kommun

Onsdag 23 augusti kl. 18.00

Off-pist i Strömsbergs regnskog

Det ser ut som värsta hiet, men visar sig vara fullt möjligt att ta sig fram i. Utan att ens klättra eller krypa, möjligen kliva över eller böja sig ner. Och plötsligt befinner man sig i en miljö som för tankarna till regnskog på Borneo eller så. Samling vid Strömsbergsdammen. Ta med fika. Grova skor eller stövlar rekommenderas.

Kontakt: Martha Wägéus

Arrangör: Strömsbergsföreningen

Onsdag 30 augusti kl. 18.00

Svampexkursion för nybörjare

Vi lär oss våra 10 bästa mat-svampar men också förväxlingsrisker. Svampkonsulent Anders

Strandh berättar och vägleder. Samling Öxnegården.

Kontakt: Jörgen Hafström.

Arrangör: Friluftsförbundet Öxnegården, Studieförbundet

Onsdagen 30 augusti kl. 18.00

Vattenledningsparken

År 1864 fick Jönköping en vattenledning, som en av de första städerna i landet. Från höjderna vid Åsens gård leddes Junebäckens vatten till brunnar och brandposter nere i staden. Hälsotillståndet förbättrades och reningsdammarna med sina springvattenkaskader blev en sevärdhet för stadsbor och turister. Här får vi veta mer om vattenledningens teknikhistoria och om områdets system av medeltida ridvägar (hålvägar). Guide: Agneta Åsgrim Berlin, Kulturarvsguiden i Jönköping. Samling: vid parkeringsplatsen i parken.

Kontakt: Anna Stålhammar

Arrangör: Jönköpings läns museum

September

Lördag 2 september kl. 10.00

Bergets dag

Gruvguiderna har aktiviteter vid gruvan. I Taberg är det marknad och Naturskyddsföreningen är på plats med Miljövänliga Veckan. Programmet finns på webbsidan gruvan.nu i slutet av augusti.

Arrangör: Naturskyddsföreningen, Tabergs Gruvguider

Taberg. Foto: Christina Lindqvist

Söndag 3 september kl. 09.30

Svampens dag

Södra Vätterbyggdens svampklubb anordnar exkursion för allmänheten på "Svampens dag" och en cirka 3 timmars (inkl. fika och genomgång) vandring i svampskogen. Vi skall lära oss att känna igen våra vanligaste matsvampar men också kännetecknen på de förväxlingsbara svamparna både giftiga och inte giftiga. Hur svamparna ska plockas och tillredas kommer vi också att diskutera och lära oss under vår vandring i svampskogen. Medtag svampbok, svampkorg och fika. Samling i Ubbarp, Vägbeskrivning åk 2,1km från Barnarp mot Tenhult och sväng vänster där svampklubbens flagga står. Vill du ha skjuts ring Anders Strandh, senast 1 september.

Kontakt: Hans Holmberg, Anders Strandh

Arrangör: Södra Vätterbyggdens Svampklubb

Tisdag 5 september kl. 06.00-09.00

Ringmärkarmorgon vid Rocksjön

Magnus Blom, ringmärkningschef för Landsjöns fågelstation, visar fågellivet som finns vid Rocksjöns våtmarker. Platsen blir i vassen längs spången. Glöm inte stövlar om du vill gå ut i vassen.

Kontakt: Dag Fredriksson

Arrangör: Jönköpings kommun

Söndag 10 september kl. 10.30

Naturvandring på Öxnegårdsdagen

Vi uppmärksammar denna dag och gör en vandring i närmiljön. Samling Öxnegården.

Kontakt: Ing-Britt Quardfordt

Arrangör: Jönköpings kommun

Onsdag 13 september kl. 17.30

Svampexkursion för nybörjare

Vi lära oss de tio vanligaste och bästa matsvamparna men också de svampar som kan förväxlas med dessa. Vi ger också tips på de bästa tillagningsmetoderna. Medtag svampkorg, svampbok och fika. Samling vid "parkeeringsplatsen för samåkning" intill Göteborgsvägen vid avfarten mot Axamoskogen/badet. Exakt exkursionsplats finns på svampklubb.se ett par veckor innan. Vill du ha skjuts ring Anders Strandh, senast 1 september.

Kontakt: Hans Holmberg

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Onsdagen 13 september kl. 18.00

Centrala Västers parker och offentliga byggnader

En vandring genom Hamnparken och Rådhusparken till Länsresidenset, förvaltnings- och rättsbyggnader, Statliga verken, Gamla Brandstationen och med avslutning på Högskoleområdet. På 1800-talet raserades det

tidigare slottsområdet och ersattes med parker och en mängd offentliga byggnader och denna utveckling har fortsatt med förnyelse in i vår tid. Guide: Bo E Karlson, byggnadsantikvarie. Samling: Hamnparken, Slottsmodellen, Västra Storgatan.

Kontakt: Anna Stålhammar

Arrangör: Jönköpings läns museum

Rådhusparken. Foto: Jönköpings läns museum

Onsdag 20 september
kl. 18.00-20.00

Gräshagens skolskog

Utomhuspedagogik ger barnen spring i benen. Denna kväll är du välkommen till öppet hus i Gräshagens skolskog. Den finns i Veragatans förlängning i slutet av en äldre bruksväg ca 100 meter in i skogen. Utomhuspedagog Anita Eskengren finns på plats och berättar om verksamheten.

Kontakt: Per König

Arrangör: Jönköpings kommun

Onsdagen 20 september kl. 18.00

Mykinge försöksgård – det glömda industriminnet i Skärstaddalen

1941–1968 var Mykinge platsen för försöksodlingar av asp och

poppel samt forskningsstation för Västra tändsticksfabriken i Jönköping. Här testades den snabbväxande hybrid Aspen och Mykinge var världskänt inom träförädling och tändstickstillverkning. Idag finns både forskningsstationen och odlingarna kvar. Mykinge är något så ovanligt som både ett botaniskt och fysiskt industriminne. Kom med och upplev en frusen tidsbild. Guide: Ådel V. Franzén, kulturgeograf. Samling: Mykinge gård.

Kontakt: Anna Stålhammar

Arrangör: Jönköpings läns museum

Lördag 23 september

Natursnokarna spanar efter fladdermöss

Fladdermusspaning i Tabergsgruvan, se [facebook.com/natursnokarjonkoping](https://www.facebook.com/natursnokarjonkoping). Ledare är Jeanette Eld, Teres Ekvall.

Kontakt: Jeanette Eld

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Taberg. Foto: Christina Lindqvist

Lördag 23 september kl. 14.00

Naturvandring vid Bottnaryd

När hösten satt sin prägel gör vi en ca 6km lång vandring i det typiska småländska landskapet med storskogar och myrmarker. Under vår vandring tittar vi på vad som gömmts i markerna av fornlämningar såsom torpruiner, odlingsrösen, stensättningar, kolbottnar mm. Vilka människor bodde på torpen och gårdarna, och hur kunde de livnära sig? Det är några frågor som vi får svar på. Medtag fika. Samling för samåkning vid Tempo Bottnaryd.

Kontakt: Hans Holmberg

Arrangör: Bottnaryds Hembygdsförening, STF Södra Vätterbygden

Söndag 24 september kl. 09.15

Vandring i Ramsjöholm

Vandring på 10 kilometer i skog och mark. Fina utsikter bjuds. Vandringen startar kl. 10.00 i Ramsjöholm och samling för samåkningen från Västra torget är kl 09.15.

Kontakt: Lisbeth Carlsson

Arrangör: Jönköpings Vandrarförening

Onsdag 27 september kl. 18.30

Lugn av naturen

Var med och upptäck naturens positiva effekter. Samling Öxnegården.

Kontakt: Ing-Britt Quardfordt

Arrangör: Friluftsförbundet Öxnegården, Studiefrämjandet

Lördag 30 september kl. 07.00-12.00

World Bird-Watch Day

Var med och bevaka flyttfågelsträcket vid Vista kulle samt Tranebo. World Bird-watch genomförs alltid första helgen i oktober med olika aktiviteter där både lokalklubbar och regionala föreningar räknar in fåglar som sedan rapporteras till Artportalen. Samtidigt uppmanas alla som är ute och skådar under helgen att rapportera alla inräknade fågelindivider till Artportalen.

Kontakt: Leif Thörne vid Vista kulle, Jan Blomqvist Tranebo

Arrangör: Jönköpings Fågelklubb

Lördag 30 september kl. 9.30

Ruderatväxtkursion i Jönköpings närhet

Intressanta och oväntade växter kan ibland dyka upp i spåren av byggnadsverksamhet och schaktningar. Under denna exkursion letar vi särskilt efter dessa skräpmarksväxter eller ruderatväxter. Leder guidningen gör Martin och Lennart. Platsen bestäms senare med hänsyn till aktuella anläggningsprojekt och byggen. Samling vid Erik Dahlbergsgymnasiet, Föreningsgatan.

Kontakt: Martin Sjödahl, Lennart Persson

Arrangör: Botaniska Sällskapet

Söndag 8 oktober kl. 09.45

Vandring i Trånghallatrakten

Vi går 10 kilometer i skog och mark. Vätterglimtar utlovas. Samling för samåkning från Västra torget.

Kontakt: Lisbeth Carlsson

Arrangör: Jönköpings Vandrarklubb

Söndag 15 oktober kl. 08.00

Komosse i höstskrud

En höstvandring på mossen när naturen förbereder sig för vintern. Sent blommande växter och fåglar som sträcker söderut. Ta med fika. Samling för samåkning vid Borstfabriken, Grännavägen 22 i Huskvarna kl. 8.00 eller Västra torget i Jönköping kl. 08.30.

Kontakt: Bengt Ohlsson, Jan-Olof Berlin

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Lördag 28 oktober kl. 10.00

I bäverns spår

Vi spanar efter bäverspår vid Bankeryds åar. Samling vid nya biblioteket i Bankeryd. Obs! Stövlar är viktig utrustning!

Kontakt: Emil Werner

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Söndagen 29 oktober kl. 10.00-15.00

Rödingens och öringens dag

Rödingen och öringen är två fiskarter som lever i Vättern och har sin lek under hösten. Rödingen leker på Vätterns grund

medan öringen vandrar upp i vattendrag som mynnar ut i sjön, exempelvis Hökesån, Tabergsån och Lillån. Du har mycket goda chanser att se båda fiskarterna under deras lek.

Rödinglek, Huskvarna hamn kl 10.00-15.00.

I Huskvarna hamn kommer du riktigt nära rödingen som under leken utvecklar en praktfull dräkt. Personal från Länsstyrelsen visar och berättar om lekande röding.

Röding. Foto: Klas Balkhed

Öringlek, Habo - Spinnet kl 10.00-14.00.

Vid den gamla yllefabriken Spinnet, i centrala Habo, leker öringarna i Hökesån. Guider visar och berättar om lekande öring och övrigt fiskliv.

Öring. Foto: Klas Balkhed

Öringlek, Massadammen,
Norrahammar kl. 11.00-14.00.
I Tabergsåån vid Massadammen
finns stora chanser att se lekande
öring. Guider visar och berättar

om lekande öring och övrigt
fiskliv i Tabergsåån.

Arrangör: Länsstyrelsen, Habo och
Jönköpings kommuner

November

Lördag 11 november

Natursnokarna höstspanar

Aktiviteter i naturen för barn 4-7
år. Se [facebook.com/
natursnokarjonkoping](https://www.facebook.com/natursnokarjonkoping). Ledare är
Jeanette Eld, Teres Ekvall.

Kontakt: Jeanette Eld

Arrangör: Naturskyddsföreningen

Vätterbranter. Foto: Helen Bjurulf

Fler guidningar och övriga arrangemang

Biosfärrområde

Vi är alla en del den levande delen av jorden, biosfären, [facebook.com/ostravatterbranterna](https://www.facebook.com/ostravatterbranterna)

Arrangör: Biosfärrområde Östra Vätterbranterna

Vårt Levande kulturarv - Bevara och odla

En utställning om sorter vi odlade förr och dess historia. 14 april -14 maj, grennamuseum.se

Arrangör: Grenna Museum, Röttle natur och kultur

Drefseryd

Guidade turer kan bokas året om. Mer info finns på drefseryd.wordpress.com och [facebook.com/Drefseryd](https://www.facebook.com/Drefseryd).

Arrangör: Drefsryds Gård

Röttle by

Natur och kulturupplevelser i Röttle by finns på rottlet.se

Arrangör: Röttle natur och kultur

Hittaut 13 april–29 oktober

Leta checkpoints och få naturupplevelser på köpet. På hittaut. nu/jonkoping finns mer information bland annat var man kan hämta ut kartan

Arrangör: IK Hakarpspojarna

Öxnegården

Naturupplevelser på Öxnegården hittar du här friluftsförbundet.se

se/regioner/ost/lokalavdelningar/oxnegarden

Arrangör: Friluftsförbundet

Tabergsgruvan och Fladdermuseum

För öppet tider se www.gruvan.nu och [facebook.com/tabergsgruvan](https://www.facebook.com/tabergsgruvan) eller [/fladdermuseum](mailto:fladdermuseum@jonkoping.net). Grupper bokas på tabergsgruvan@jonkoping.net och 036-642 23.

Arrangör: Tabergs Gruvguider, Fladdermuseum Taberg

Skolskogar och naturskola

Kommunen har uppemot 40 skolskogar, se jonkoping.se

Arrangör: Jönköpings kommun

Kulturhistoria

Mer om vårt kollektiva kulturarv – se jkpglm.se

Arrangör: Jönköpings läns museum

Fågelmuseet i Stadsparken

Sveriges alla fåglar, se fagelmuseet.se

Arrangör: Jönköpings kommun

Store mosse nationalpark

Besök största myren söder om Lappland, se info storemosse.se

Arrangör: Länsstyrelsen

Information om föreningar

Bankeryds Hembygdsförening,

Magnus Thorell 036-37 22 35,
hembygdbankeryd.se

Botaniska Sällskapet i Jönköping,

Lennart Persson 070-360 29 21,
comhem.se/bsj/foreningen.htm

Bottnaryds Hembygdsförening,

Hans Holmberg 076-110 50 07,
hembygd.se/bottnaryd

Friluftsförbundet Öxnegården,

Jörgen Hafström
jorgen.hafstrom@svemo.se,
facebook.com/oxnegarden

Grenna Hembygdsförening,

Ingrid Wetter-Johansson 0390-103 93,
grennahembygd.se

Jönköpings Fågelklubb,

Jan Blomquist 070-645 33 95,
jonkopingsfagelklubb.se

Jönköpings Sportfiskeklubb,

Bo Börjesson 070-473 79 31,
jsf-fiske.net

Jönköpings Vandrarförening,

Lisbeth Carlsson 070-494 01 23,
jonkopingsvandrarforening.se

Strömsbergsföreningen,

Lars Hartvigson 070-518 75 01
info@stromsbergsforeningen.se,
stromsbergsforeningen.se

Södra Vätterbygdens Svampklubb,

Anders Strandh 073-053 99 86,
svampklubb.se

STF Södra Vätterbygden,

Hans Holmberg 076-110 50 07,
www.svenskaturistforeningen.se/
stfsodravatterbygden

Naturskyddsföreningen, lokala kretsar och arbetsgrupper

Bankeryd, PerJonas Andersson

perjonasandersson@hotmail.com

Gränna Skogsgrupp, Claes Hellsten

grannaskog@gmail.com, grannaskog.se

Huskvarna, Jan-Olof Berlin

jo.berlin@live.com,
huskvarna.naturskyddsforeningen.se

Ingaryds Vänner, Roland Gunnarsson

rol.gunnarsson@gmail.com,
ingarydsvanner.ingaryd.se

Jönköping, Anders Berthling

berthlinga@gmail.com,
jonkoping.naturskyddsforeningen.se

Natursnokar, Jeanette Eld

eldjeanette@gmail.com,
facebook.com/natursnokarjonkoping
jonkoping.naturskyddsforeningen.se/
natursnokarna

Rocksjögruppen, Anna Madsen

anna.madsen@hotmail.com
036-16 88 87

Tabergs gruvguider, Hans Fransson

072-312 45 54, gruvan.nu

Kontaktpersoner

Agneta Åsgrim Berlin, 072-209 40 20

Anders Berlin, 036-535 31

Anders Strandh, 073-053 99 86

Anders Åhlund, 036-417 87

Anita Eskengren, 070-445 25 42

Anna Stålhammar, 036-30 18 37

Barbro Falk, 070-892 78 11

Bengt Ohlsson, 036-14 41 38

Björn Merzell, 036-35 93 78

Claes Hellsten, 036-10 23 34

Dag Fredriksson, 036-10 52 42

Emil Werner, 036-12 11 84

Evelina Granström, 036-37 91 90

Fredrik Litsgård, 076-175 03 04

Hans Fransson, 072-312 45 54

Hans Holmberg, 076-110 50 07

Ing-Britt Quardfordt, 036-13 20 23

Jan Blomquist, 070-645 33 95

Jan-Olof Berlin, 036-13 84 83

Jeanette Eld, 076-048 50 40

Jenny Elf, 070-493 99 06

Jörgen Hafström, 070-666 43 67

Lena Claésson, 036-10 57 08

Lennart Persson, 070-360 29 21

Leif Jansson, 070-625 80 43

Leif Thörne, 076-803 22 11

Lisbeth Carlsson, 070-494 01 23

Magnus Thorell, 036-37 22 35

Martha Wägéus, 073-074 28 49

Martin Sjödahl, 076-760 14 24

Monica Johansson, 0380-51 83 19

PerJonas Andersson, 073-679 73 40

Per König, 036-10 24 52

Pontus Axén, 036-10 50 89

Roland Gunnarsson, 070-389 27 29

Sten-Olof Tilander, 036-37 73 71

Thomas Rostedt, 070-520 58 36

Tomas Fasth, 073-063 15 06

Åke Berggren, 070-525 99 35

Röding. Foto: Klas Balkhed

Grännaberget. Foto: Helen Bjurulf

Taberg. Foto: Helen Bjurulf

Brunstorpsleden. Foto: Helen Bjurulf

År 2017 har nätverket Naturens år tema ekosystemtjänster.
Läs mer på naturvardsverket.se och slu.se,
sök på ekosystemtjänster.

Stadsbyggnadskontoret
Juneporten, V Storgatan 16
551 89 Jönköping
tfn 036-10 50 00
stadsbyggnad@jonkoping.se